

22 de febrer del 2012

Cens agrari. Any 2009

La dimensió mitjana de les explotacions agràries de Catalunya augmenta un 10% en deu anys

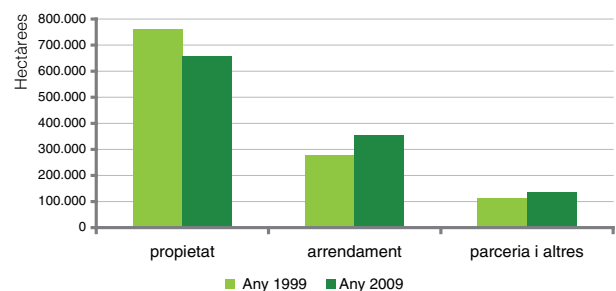
L'arrendament, com a règim de tinença de la terra, registra un fort increment a l'Alt Pirineu i Aran, les Terres de l'Ebre i el Penedès

Les explotacions agràries catalanes han incrementat la seva dimensió mitjana, passant de 17,7 hectàrees per explotació l'any 1999 a 19,5 ha l'any 2009. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) en aquests deu anys ha augmentat l'arrendament com a règim de tinença de la terra, mentre que continua la disminució de la propietat. L'increment del règim d'arrendament es dona principalment als àmbits de l'Alt Pirineu i Aran, les Terres de l'Ebre i el Penedès.

L'augment de la dimensió mitjana de les explotacions és conseqüència de la disminució del nombre d'explotacions amb superfície agrícola utilitzada (58.847 explotacions amb SAU, un 9,8% menys que el 1999), ja que la superfície es manté en 1.147.532 ha., pràcticament la mateixa que la del 1999.

Pel que fa al règim de tinença, la majoria de les terres són de propietat (un 57,5% de la SAU), però es redueixen en 101.772 ha, mentre que les terres en arrendament augmenten en 73.880 ha el 2009 i ja representen el 30,8% de les terres, 6,6 punts més que el 1999.

Règim de tinença de la superfície agrícola utilitzada (SAU). Catalunya

Font: Idescat.

El principal conreu de Catalunya és el de cereals per a gra, que amb una superfície de 370.803 ha representa un 46,8% de les terres llaurades, i a més registra un augment de la superfície del 5,7%, respecte de l'any 1999. L'olivera es manté estable, la vinya augmenta un 3,4%, mentre que els conreus farratgers i els fruiters de fruita seca han registrat disminucions de la superfície, del 9,3% i 27%, respectivament.

La superfície regada pel mètode de gravetat s'ha reduït un 20% des del 1999, però segueix sent el mètode de regatge més utilitzat a Catalunya. En canvi, el reg localitzat té un comportament positiu, la superfície regada per aquest mètode augmenta un 40,7% en deu anys i ja l'utilitzen la majoria de les explotacions (19.743). El reg per aspersió, que representa el 16,5% de la superfície regada, augmenta un 33,2% respecte del 1999.

L'any 2009 a Catalunya hi ha 13.473 explotacions amb ramaderia, xifra que representa una disminució del 26,3% respecte del 1999 i es dona a tots els sectors ramaders. L'evolució en nombre de caps, però, ha evolucionat positivament per a alguns sectors ramaders, fet que ha comportat un augment de la dimensió de les explotacions en pràcticament tots els sectors. Destaca el porcí i l'aviram, principals sectors ramaders de Catalunya, que registren augments de la dimensió de les explotacions del 77,9% i 85,3%, respectivament.

La mà d'obra a les explotacions agràries de Catalunya ha disminuït un 14,4% en termes d'unitat de treball per any (1 UTA equival a una persona treballant a temps complet durant un any) en el període 1999-2009. Aquesta disminució no afecta la mà d'obra assalariada fixa, que augmenta un 7,5% en UTA i un 44,7% en nombre de persones que s'hi dediquen.

Pel que fa a la mà d'obra familiar, hi ha 119.944 persones treballant a les explotacions, i això suposa un 6,4% més que el 1999, però que comptabilitzades en UTA (unitats de treball/any) han disminuït un 22,2%, fet que reflecteix una disminució del temps que dedica la mà d'obra familiar a l'explotació.

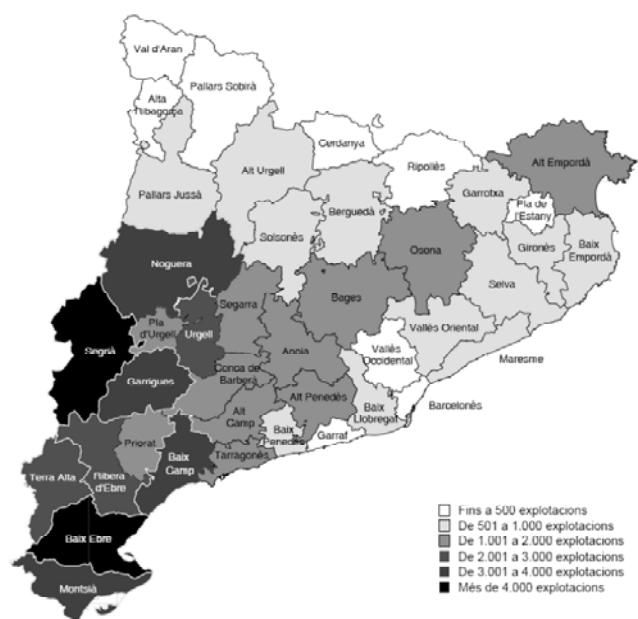
Distribució territorial dels resultats

El sector agrari català té una forta presència a les comarques de l'àmbit de Ponent, que agrupen el 28% de les explotacions de Catalunya i a les Terres de l'Ebre, amb el 23%. Pel que fa a la superfície de SAU, l'àmbit de Ponent agrupa un 29,3% del total de la SAU, i el Segrià i la Noguera són les comarques amb més superfície agrícola, 93.656 i 85.056 ha., respectivament.

L'Alt Pirineu i Aran és l'únic àmbit territorial que ha reduït la dimensió mitjana de les explotacions (un -2,8%) en el període 1999-2009. Al mateix temps és en aquest àmbit on hi ha les explotacions més grans. Era Val d'Aran amb una SAU de 203,9 ha per explotació i el Pallars Sobirà amb 163,8 ha, són les comarques amb les explotacions més extenses, com a resultat de l'elevada superfície de terres per a pastures.

Per contra, les comarques litorals, molt urbanitzades, tenen les explotacions amb menor dimensió: és el cas del Baix Camp, que té 4,9 ha per explotació, el Maresme amb 5,1 ha o el Baix Llobregat amb 6,0 ha de dimensió mitjana.

Nombre d'explotacions. Catalunya. 2009

Font: Idessant.

Règim de tinença de la SAU

A tots els àmbits territorials de Catalunya hi ha hagut un descens del règim de propietat, i és a l'Alt Pirineu i Aran (-20,2%), amb l'Alta Ribagorça i l'Alt Urgell al capdavant, on la disminució ha estat més pronunciada. L'increment del règim d'arrendament també s'ha produït a tots els àmbits, i les Comarques Gironines i l'Àmbit Metropolità són els àmbits on aquest règim de tinença és majoritari.

Els conreus

Els conreus herbacis mantenen la superfície al llarg d'aquests deu anys en el conjunt de Catalunya. Per àmbits territorials, l'Àmbit de Ponent, que concentra el 40% dels herbacis, redueix la superfície un 5,6%, mentre que les Comarques Gironines i les Comarques Centrals, que representen el 17% i 16% del total d'herbacis, augmenten la superfície un 3,1% i un 2,3%, respectivament.

Els principals conreus llenyosos a Catalunya són l'olivera amb un total de 101.236 ha conreades i la vinya amb 61.391 ha. L'olivera es localitza principalment a les Terres de l'Ebre, amb 45.481 ha (45% del total), sobretot a les comarques del Baix Ebre, Montsià i Ribera d'Ebre, i a l'àmbit de Ponent, amb 35.485 ha (35% del total), principalment a les Garrigues i el Segrià. L'olivera ha mantingut la seva superfície, amb petites variacions a nivell de comarques. El signe negatiu es concentra principalment a les Terres de l'Ebre amb 1.146 ha menys.

Pel que fa a la vinya, es concentra en els àmbits del Penedès (27.202 ha), sobretot a l'Alt Penedès, i al Camp de Tarragona (17.173 ha), seguit de les Terres de l'Ebre (8.259 ha). La vinya ha tingut en conjunt un increment de 2.005 ha, la majoria a les comarques del Penedès amb 1.442 ha més, mentre que el signe negatiu es concentra a les Terres de l'Ebre.

La ramaderia

Els sectors ramaders es troben força distribuïts pel territori de Catalunya, però amb predominança a l'Àmbit de Ponent, que concentra el 47% dels caps de porcí i el 45% de les aus. Pel que fa a l'evolució dels darrers deu anys, cal destacar l'augment dels caps de porcí a les comarques de Ponent amb 573.526 caps més, principalment a la Noguera i la Segarra, i a l'Àmbit de les Comarques Gironines, a l'Alt Empordà. Per contra a les Comarques Centrals, que ocupen el segon lloc amb més presència de porcí, s'hi aprecia una tendència a la baixa pel descens en un 14,3% dels caps de porcí a la comarca d'Osona.

Pel que fa a l'aviram, hi ha hagut un descens en el nombre de caps del 14% per al conjunt de Catalunya i aquesta tendència s'ha traslladat a tots els àmbits territorials, excepte a l'Alt Pirineu i Aran. L'Àmbit de Ponent, amb quasi 20 milions de caps concentra la proporció més elevada d'aus de Catalunya, i ha reduït un 8% els efectius, mentre que a la resta d'àmbits el descens del nombre de caps és més acusat.

De la resta de sectors ramaders, es destaca la reducció dels efectius de bovins, que s'ha fet palesa sobretot a les principals comarques productores: el Segrià, que ha passat dels 103.768 caps als 59.113 el

2009 (-43,0%) i Osona, que ha passat dels 90.008 caps a 68.483 el 2009 (-23,9%). Únicament als àmbits de l'Alt Pirineu i Aran i del Camp de Tarragona s'hi ha mantingut un comportament positiu.

Mà d'obra a les explotacions

L'Àmbit de Ponent concentra el nombre més elevat de treballadors agraris amb un total de 42.276 persones de mà d'obra familiar i assalariats fixos (29% del total de treballadors). Pel que fa al total de jornades que s'hi treballen, arriben als 5.050.166 (32% del total), comptabilitzant-hi també els assalariats eventuais i treballadors d'empreses de serveis. A les Terres de l'Ebre hi treballen 35.202 persones (24%), amb un total de 2.758.836 jornades (17%), i al Camp de Tarragona 24.954 persones ocupades en el sector (17%), amb 2.141.568 jornades (14%).

En relació amb el 1999 hi ha un augment de treballadors de mà d'obra familiar i assalariats fixos que no sempre comporta un augment del nombre de jornades treballades. Pel que fa a la mà d'obra familiar, disminueixen les jornades en tots els àmbits territorials, mentre que en el cas dels assalariats fixos augmenten les jornades en tots els àmbits, excepte a l'Àmbit Metropolità i les Comarques Centrals.

www.idescat.cat/premsa

1. Superfície total, SAU i règim de tinença. Catalunya. 2009 i 1999*

	Explotacions			Hectàrees		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Nombre d'explotacions	60.839	67.238	-9,5	1.644.718	1.953.597	-15,8
Explotacions amb terres	59.320	66.178	-10,4	1.644.718	1.953.597	-15,8
Explotacions sense terres	1.519	1.060	43,3
Explotacions amb SAU	58.847	65.236	-9,8	1.147.532	1.153.437	-0,5
Terres llaurades	57.381	64.061	-10,4	792.425	813.682	-2,6
secà	42.686	47.303	-9,8	561.466	586.025	-4,2
regadiu	35.603	41.527	-14,3	230.960	227.657	1,5
Pastures permanents	9.572	4.511	112,2	355.107	339.754	4,5
Règim de tinença de la SAU						
propietat	49.012	59.448	-17,6	659.635	761.407	-13,4
arrendament	14.882	14.313	4,0	352.985	279.105	26,5
parceria i altres	8.984	6.712	33,8	134.913	112.925	19,5
SAU mitjana per explotació	19,5	17,7	10,2

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

2. Principals conreus de terres llaurades. Catalunya. 2009 i 1999*

	Explotacions			Hectàrees		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Herbàcis	35.537	39.216	-9,4	511.150	515.160	-0,8
Cereals gra	22.280	23.797	-6,4	370.803	350.664	5,7
Conreus farratgers	7.331	8.489	-13,6	90.387	99.699	-9,3
Guarets	7.073	6.620	6,8	29.309	28.675	2,2
Conreus industrials	1.269	2.075	-38,8	9.700	20.368	-52,4
Hortalisses	5.643	10.810	-47,8	6.499	10.148	-36,0
Lleguminoses gra	1.031	675	52,7	1.903	2.203	-13,6
Patata	1.337	1.946	-31,3	950	1.415	-32,9
Flors i plantes ornamentals	288	451	-36,1	947	1.160	-18,4
Llenyosos	38.719	45.180	-14,3	281.275	298.522	-5,8
Olivera	27.022	30.259	-10,7	101.236	101.175	0,1
Vinya	8.573	10.400	-17,6	61.391	59.386	3,4
Fruiters fruits secs	15.981	22.821	-30,0	53.353	73.111	-27,0
Fruiters clima temperat	8.366	11.839	-29,3	46.328	48.390	-4,3
Cítrics	2.994	3.856	-22,4	10.442	8.212	27,2
Planters	298	197	51,3	2.043	1.145	78,4
Fruiters clima subtropical	263	40	557,5	695	157	342,7
Total terres llaurades	57.381	64.061	-10,4	792.424	813.682	-2,6

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

3. Mètode de reg a les explotacions amb superfície agrícola utilitzada (SAU). Catalunya 2009 i 1999*

	Explotacions					Hectàrees				
	2009	%	1999	%	% evolució	2009	%	1999	%	% evolució
Explotacions amb SAU regada	36.180	100	41.741	100	-13,3	236.890	100	236.442	100	0,2
Mètode de regatge										
aspersió	4.878	13,5	4.562	10,9	6,9	39.176	16,5	29.420	12,4	33,2
localitzat	19.743	54,6	13.918	33,3	41,9	78.263	33,0	55.617	23,5	40,7
gravetat	16.952	46,9	28.337	67,9	-40,2	119.451	50,4	149.665	63,3	-20,2
altres mètodes	:	:	969	2,3	:	:	:	1.740	0,7	:

Font: Idescat. Enquesta sobre mètodes de producció 2009 i Cens agrari 1999.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

Nota: La suma dels percentatges de les explotacions poden donar valors superiors al 100%, atès que una mateixa explotació pot utilitzar més d'un mètode.

4. Ramaderia. Catalunya. 2009 i 1999*

	Explotacions			Caps			Caps/explotació		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Explotacions amb ramaderia	13.473	18.286	-26,3
Bovins	4.523	5.928	-23,7	544.135	690.852	-21,2	120,3	116,5	3,2
Ovins	2.085	2.811	-25,8	600.082	870.366	-31,1	287,8	309,6	-7,0
Cabrum	1.416	1.814	-21,9	71.748	72.162	-0,6	50,7	39,8	27,4
Porcins	4.983	7.914	-37,0	6.742.638	6.019.399	12,0	1.353,1	760,6	77,9
Equins	1.762	1.845	-4,5	19.352	14.295	35,4	11,0	7,7	41,8
Aviram	3.871	8.356	-53,7	43.890.563	51.126.511	-14,2	11.338,3	6.118,5	85,3
Conilles mares	1.748	4.909	-64,4	335.054	397.270	-15,7	191,7	80,9	136,9

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

5. Mà d'obra total a les explotacions agràries. Catalunya. 2009 i 1999*

	Explotacions			UTA		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Total mà d'obra	60.839	67.238	-9,5	63.330	74.011	-14,4
Mà d'obra familiar	54.695	62.378	-12,3	38.563	49.559	-22,2
titulars	54.695	62.378	-12,3	22.762	33.187	-31,4
altres familiars	42.626	34.782	22,6	15.801	16.372	-3,5
Assalariats fixos	12.312	7.311	68,4	16.400	15.262	7,5
Assalariats eventuais	7.031	19.030	-63,1	6.741	8.170	-17,5
No ocupats directament	9.684	18.117	-46,5	1.626	1.019	59,6

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

1UTA= 228 jornades completes o més de treball anual

6. Mà d'obra familiar i assalariats fixos a les explotacions agràries. Catalunya 2009 i 1999*

	Explotacions			Persones		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Total	60.839	67.238	-9,5	146.229	130.879	11,7
Mà d'obra familiar	54.695	62.378	-12,3	119.944	112.718	6,4
titulars	54.695	62.378	-12,3	54.695	62.378	-12,3
altres familiars	42.626	34.782	22,6	65.249	50.340	29,6
Assalariats fixos	12.312	7.311	68,4	26.285	18.161	44,7

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

7. Explotacions agràries i superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009 i 1999*

	Explotacions amb SAU			Superfície agrícola utilitzada (hectàrees)			SAU per explotació		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Alt Camp	1.860	2.143	-13,2	20.728	20.451	1,4	11,1	9,5	16,8
Alt Empordà	1.897	1.905	-0,4	47.465	39.372	20,6	25,0	20,7	21,1
Alt Penedès	1.960	2.194	-10,7	24.204	23.996	0,9	12,3	10,9	12,9
Alt Urgell	567	651	-12,9	26.473	42.319	-37,4	46,7	65,0	-28,2
Alta Ribagorça	102	117	-12,8	11.418	24.895	-54,1	111,9	212,8	-47,4
Anoia	1.191	1.162	2,5	30.726	30.198	1,7	25,8	26,0	-0,7
Bages	1.249	1.296	-3,6	36.495	28.206	29,4	29,2	21,8	34,3
Baix Camp	3.181	4.004	-20,6	15.640	19.321	-19,1	4,9	4,8	1,9
Baix Ebre	5.593	6.099	-8,3	41.130	42.016	-2,1	7,4	6,9	6,7
Baix Empordà	939	1.091	-13,9	20.672	20.240	2,1	22,0	18,6	18,7
Baix Llobregat	599	844	-29,0	3.622	4.657	-22,2	6,0	5,5	9,6
Baix Penedès	725	844	-14,1	6.369	7.381	-13,7	8,8	8,7	0,5
Barcelonès	69	9	666,7	785	135	481,5	11,4	15,0	-24,2
Berguedà	661	709	-6,8	26.272	31.797	-17,4	39,7	44,8	-11,4
Cerdanya	375	362	3,6	28.596	23.529	21,5	76,3	65,0	17,3
Conca de Barberà	1.454	1.542	-5,7	26.959	29.599	-8,9	18,5	19,2	-3,4
Garraf	163	190	-14,2	2.271	1.877	21,0	13,9	9,9	41,0
Garrigues	2.967	3.162	-6,2	40.927	41.635	-1,7	13,8	13,2	4,8
Garrotxa	699	757	-7,7	14.889	13.942	6,8	21,3	18,4	15,7
Gironès	735	801	-8,2	15.138	13.460	12,5	20,6	16,8	22,6
Maresme	757	1.122	-32,5	3.826	3.838	-0,3	5,1	3,4	47,8
Montsià	3.673	4.185	-12,2	38.406	36.868	4,2	10,5	8,8	18,7
Noguera	2.929	3.024	-3,1	85.056	81.567	4,3	29,0	27,0	7,7
Osona	1.576	1.709	-7,8	42.060	35.358	19,0	26,7	20,7	29,0
Pallars Jussà	870	895	-2,8	52.138	58.235	-10,5	59,9	65,1	-7,9
Pallars Sobirà	360	390	-7,7	58.965	52.318	12,7	163,8	134,1	22,1
Pla d'Urgell	1.674	1.767	-5,3	26.594	28.375	-6,3	15,9	16,1	-1,1
Pla de l'Estany	418	445	-6,1	9.837	9.088	8,2	23,5	20,4	15,2
Priorat	1.452	1.620	-10,4	9.463	14.377	-34,2	6,5	8,9	-26,6
Ribera d'Ebre	2.337	2.674	-12,6	20.291	22.131	-8,3	8,7	8,3	4,9
Ripollès	442	495	-10,7	23.920	34.273	-30,2	54,1	69,2	-21,8
Segarra	1.264	1.379	-8,3	43.668	46.232	-5,5	34,5	33,5	3,0
Segrià	5.752	6.525	-11,8	93.656	90.897	3,0	16,3	13,9	16,9
Selva	666	764	-12,8	12.193	11.522	5,8	18,3	15,1	21,4
Solsonès	586	622	-5,8	34.882	28.372	22,9	59,5	45,6	30,5
Tarragonès	1.314	1.623	-19,0	10.035	9.715	3,3	7,6	6,0	27,6
Terra Alta	2.260	2.335	-3,2	26.207	27.316	-4,1	11,6	11,7	-0,9
Urgell	2.057	2.147	-4,2	46.047	44.779	2,8	22,4	20,9	7,3
Val d'Aran	236	177	33,3	48.112	38.478	25,0	203,9	217,4	-6,2
Vallès Occidental	316	430	-26,5	6.094	7.441	-18,1	19,3	17,3	11,4
Vallès Oriental	922	1.026	-10,1	15.303	13.233	15,6	16,6	12,9	28,7
Metropolità	2.663	3.431	-22,4	29.629	29.304	1,1	11,1	8,5	30,3
Comarques Gironines	5.796	6.258	-7,4	144.113	141.897	1,6	24,9	22,7	9,7
Camp de Tarragona	9.261	10.932	-15,3	82.826	93.463	-11,4	8,9	8,5	4,6
Terres de l'Ebre	13.863	15.293	-9,4	126.035	128.331	-1,8	9,1	8,4	8,3
Ponent	16.643	18.004	-7,6	335.947	333.485	0,7	20,2	18,5	9,0
Comarques Centrals	4.072	4.336	-6,1	139.709	123.733	12,9	34,3	28,5	20,2
Alt Pirineu i Aran	2.510	2.592	-3,2	225.703	239.774	-5,9	89,9	92,5	-2,8
Penedès	4.039	4.390	-8,0	63.571	63.452	0,2	15,7	14,5	8,9
Barcelona	9.444	10.656	-11,4	189.022	178.182	6,1	20,0	16,7	19,7
Girona	6.028	6.470	-6,8	164.192	155.538	5,6	27,2	24,0	13,3
Lleida	19.526	21.041	-7,2	579.088	590.544	-1,9	29,7	28,1	5,7
Tarragona	23.849	27.069	-11,9	215.230	229.173	-6,1	9,0	8,5	6,6
Catalunya	58.847	65.236	-9,8	1.147.532	1.153.437	-0,5	19,5	17,7	10,3

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

8. Règim de tinença de la SAU. 2009 i 1999*

Hectàrees

	En propietat			En arrendament			En parceria i altres règims		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Metropolità	12.531	13.644	-8,2	14.294	13.284	7,6	2.804	2.377	18,0
Comarques Gironines	58.664	62.749	-6,5	70.962	68.295	3,9	14.486	10.854	33,5
Camp de Tarragona	51.398	63.582	-19,2	16.686	16.436	1,5	14.742	13.445	9,6
Terres de l'Ebre	86.021	103.821	-17,1	28.507	18.590	53,3	11.507	5.919	94,4
Ponent	202.156	227.438	-11,1	83.997	66.580	26,2	49.794	39.468	26,2
Comarques Centrals	63.194	63.659	-0,7	60.686	45.455	33,5	15.829	14.617	8,3
Alt Pirineu i Aran	149.465	187.370	-20,2	64.551	41.757	54,6	11.687	10.648	9,8
Penedès	36.207	39.145	-7,5	13.301	8.708	52,7	14.063	15.599	-9,8
Catalunya	659.635	761.407	-13,4	352.985	279.105	26,5	134.913	112.925	19,5

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

9. Distribució territorial dels principals conreus. 2009 i 1999*

Hectàrees

	Conreus herbacis			Fruïters			Olivera			Vinya		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Metropolità	19.696	23.183	-15,0	1.190	1.934	-38,5	937	434	115,9	900	821	9,6
Comarques Gironines	88.241	85.605	3,1	5.083	4.895	3,8	2.567	2.136	20,2	2.198	2.089	5,2
Camp de Tarragona	26.488	24.860	6,5	18.477	26.682	-30,8	13.373	13.127	1,9	17.173	17.227	-0,3
Terres de l'Ebre	26.760	25.105	6,6	29.198	31.617	-7,7	45.481	46.627	-2,5	8.259	9.044	-8,7
Ponent	206.144	218.473	-5,6	52.799	60.055	-12,1	35.485	35.963	-1,3	4.614	3.972	16,2
Comarques Centrals	83.852	81.936	2,3	315	268	17,5	355	156	127,6	614	360	70,6
Alt Pirineu i Aran	31.143	25.870	20,4	2.037	1.945	4,7	778	658	18,2	431	113	281,4
Penedès	28.827	30.126	-4,3	1.720	2.474	-30,5	2.262	2.071	9,2	27.202	25.760	5,6
Catalunya	511.150	515.160	-0,8	110.819	129.870	-14,7	101.236	101.175	0,1	61.391	59.386	3,4

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

10. Ramaderia. 2009 i 1999*(1/2)

Nombre de caps

	Bovins			Ovins			Cabrum			Porcins		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Metropolità	33.438	57.477	-41,8	36.631	56.736	-35,4	4.855	5.911	-17,9	126.295	172.194	-26,7
Comarques Gironines	144.311	170.313	-15,3	115.685	186.040	-37,8	16.709	10.784	54,9	956.584	852.749	12,2
Camp de Tarragona	9.237	8.278	11,6	24.839	33.243	-25,3	5.287	8.819	-40,0	201.365	211.633	-4,9
Terres de l'Ebre	4.028	8.584	-53,1	33.647	48.153	-30,1	11.117	10.953	1,5	377.196	300.633	25,5
Ponent	132.308	208.420	-36,5	128.207	191.182	-32,9	10.486	9.680	8,3	3.202.019	2.628.493	21,8
Comarques Centrals	120.215	160.435	-25,1	107.699	151.765	-29,0	13.682	16.524	-17,2	1.506.195	1.556.982	-3,3
Alt Pirineu i Aran	90.692	62.865	44,3	114.090	143.127	-20,3	7.606	6.808	11,7	232.625	167.102	39,2
Penedès	9.906	14.480	-31,6	39.284	60.120	-34,7	2.006	2.683	-25,2	140.359	129.613	8,3
Catalunya	544.135	690.852	-21,2	600.082	870.366	-31,1	71.748	72.162	-0,6	6.742.638	6.019.399	12,0

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

Ramaderia. 2009 i 1999* (2/2)

Nombre de caps

	Equins			Aviram			Conilles mares		
	2009	1999	%evolució	2009	1999	%evolució	2009	1999	%evolució
Metropolità	2.871	1.951	47,2	755.625	1.023.490	-26,2	23.880	32.524	-26,6
Comarques Gironines	4.450	3.575	24,5	4.868.940	6.399.229	-23,9	26.879	52.999	-49,3
Camp de Tarragona	997	502	98,6	4.434.960	5.807.448	-23,6	23.263	38.672	-39,8
Terres de l'Ebre	472	391	20,7	8.211.714	10.207.484	-19,6	86.319	61.764	39,8
Ponent	924	527	75,3	19.863.527	21.583.782	-8,0	61.650	68.812	-10,4
Comarques Centrals	2.309	1.894	21,9	2.554.768	2.867.369	-10,9	77.390	92.690	-16,5
Alt Pirineu i Aran	6.484	4.780	35,6	932.704	609.565	53,0	3.548	11.038	-67,9
Penedès	845	675	25,2	2.268.325	2.628.144	-13,7	32.125	38.771	-17,1
Catalunya	19.352	14.295	35,4	43.890.563	51.126.511	-14,2	335.054	397.270	-15,7

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

11. Mà d'obra familiar i assalariats fixes a les explotacions. 2009 i 1999*

	Persones mà d'obra familiar			Persones mà d'obra assalariada fixa		
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Metropolità	4.558	5.525	-17,5	2.525	2.828	-10,7
Comarques Gironines	8.923	9.748	-8,5	3.919	3.486	12,4
Camp de Tarragona	21.685	20.168	7,5	3.269	1.377	137,4
Terres de l'Ebre	32.293	27.426	17,7	2.909	1.268	129,4
Ponent	34.330	30.471	12,7	7.946	4.750	67,3
Comarques Centrals	5.562	6.334	-12,2	2.473	2.404	2,9
Alt Pirineu i Aran	3.759	3.747	0,3	1.142	874	30,7
Penedès	8.834	9.299	-5,0	2.102	1.174	79,0
Catalunya	119.944	112.718	6,4	26.285	18.161	44,7

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

12. Jornades treballades a les explotacions. 2009 i 1999*

	Total jornades		Mà d'obra familiar				Mà d'obra assalariada				Mà d'obra no ocupada directament pel titular				
					fixes		eventuals								
	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució	2009	1999	% evolució
Metropolità	1.087.053	1.683.188	-35,4	530.626	938.979	-43,5	490.504	592.462	-17,2	55.128	137.502	-59,9	10.795	14.247	-24,2
Comarques Gironines	1.872.172	2.416.052	-22,5	883.983	1.528.594	-42,2	735.009	693.599	6,0	223.975	172.500	29,8	29.205	21.362	36,7
Camp de Tarragona	2.141.568	2.456.602	-12,8	1.514.849	1.950.579	-22,3	458.783	272.509	68,4	127.463	207.585	-38,6	40.473	25.929	56,1
Terres de l'Ebre	2.758.836	3.247.345	-15,0	2.153.853	2.651.155	-18,8	374.779	230.073	62,9	162.110	311.557	-48,0	68.094	54.560	24,8
Ponent	5.050.166	5.514.385	-8,4	3.077.353	3.825.669	-19,6	1.050.034	880.659	19,2	765.392	742.163	3,1	157.387	65.897	138,8
Comarques Centrals	1.132.810	1.632.025	-30,6	639.027	1.108.814	-42,4	437.666	451.809	-3,1	24.712	43.135	-42,7	31.405	28.267	11,1
Alt Pirineu i Aran	666.601	844.267	-21,0	460.613	691.166	-33,4	186.134	134.771	38,1	11.225	13.451	-16,5	8.629	4.880	76,8
Penedès	1.120.679	1.320.509	-15,1	658.020	841.816	-21,8	270.005	224.203	20,4	167.860	237.281	-29,3	24.794	17.209	44,1
Catalunya	15.829.865	19.114.362	-17,2	9.918.315	13.536.763	-26,7	4.002.903	3.480.074	15,0	1.537.865	1.865.174	-17,5	370.782	232.351	59,6

Font: Idescat.

* Dades adaptades a la població investigada el 2009.

Nota metodològica

L'Idescat presenta les dades completes, desagregades fins a nivell comarcal, de l'explotació dels resultats del **Cens agrari 2009** a Catalunya, juntament amb les dades referides a l'**Enquesta sobre mètodes de producció**, que es va portar a terme conjuntament amb el cens, mitjançant entrevista directa a una mostra de titulars de 3.589 explotacions agràries representatives de Catalunya. Els resultats de l'Enquesta són per al conjunt de Catalunya.

El Cens agrari és una operació estadística, amb periodicitat decennal, que recull dades sobre l'estructura del sector agrari d'un país. L'INE és l'organisme responsable d'aquesta operació en l'àmbit espanyol, i en l'àmbit català ha comptat amb la col·laboració de l'Idescat, així com del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

El Cens agrari 2009 té com a objectiu principal produir informació per a l'avaluació de la situació de l'agricultura i seguir l'evolució estructural de les explotacions agrícoles i ramaderes.

L'àmbit poblacional comprèn les explotacions agrícoles i ramaderes existents en el territori de Catalunya, a 30 de setembre del 2009, sigui quina sigui la persona física o jurídica que actuï com a titular i la destinació que es doni a la producció agrària, que compleixin algun dels següents criteris:

- 1 ha de superfície agrícola utilitzada (SAU)
- 0,2 ha de SAU dedicades a hortalisses i flors i plantes ornamentals a l'aire lliure o amb protecció baixa o fruiters de regadiu (inclosos els cítrics) o planters o hivernacles
- 0,1 ha de SAU dedicades a hortalisses en hivernacle o flors i plantes ornamentals en hivernacle
- 0,5 ha de SAU dedicades a tabac o llúpul o cotó
- una o més unitats ramaderes (UR) i una producció estàndard total (PET) igual o superior a 0,75 unitats de dimensió europea (UDE)

Aquests criteris són independents i se n'ha de donar almenys un perquè es consideri que l'explotació pertany a la població objecte d'estudi (llindars EUROFARM). Aquesta delimitació poblacional limita la comparabilitat directe respecte a d'altres censos agraris anteriors.

Les explotacions netament forestals han estat excloses del Cens, si no compleixen les condicions abans esmentades, ja que el Cens es refereix a explotacions pròpiament agrícoles i ramaderes. No obstant això, quan l'explotació investigada tingui alguna massa forestal, quedarà recollida en el qüestionari.

Algunes definicions rellevants:

Superfície total

Constituïda per la superfície de totes les parcel·les que la integren, independentment de quin sigui el règim de tinença. S'exclouen les superfícies propietat del titular però cedides a terceres persones. La superfície total està formada per la superfície agrícola utilitzada i les altres terres que formen part de l'explotació i són improductives o no susceptibles d'aprofitament vegetal. Les superfícies de les terres i els cultius s'expressen en hectàrees "ha".

Superfície agrícola utilitzada (SAU)

Conjunt de la superfície de les terres llaurades i les terres per a pastures permanents. Les terres llaurades comprenen els conreus herbacis, els guarets, les hortes familiars i les terres dedicades a conreus llenyosos.

Unitat de treball any (UTA)

Treball que du a terme una persona a temps complet durant un any. Equival a 228 jornades o més completes, tant per al treball assalariat com no assalariat. Una jornada parcial s'ha computat com la meitat d'una de completa.

Principals diferències tècniques entre Cens agrari 1999 i el Cens agrari 2009

- Augmenta el llindar de SAU a partir del qual una explotació s'inclou dins l'àmbit poblacional d'estudi per al Cens agrari.
- Substitució de l'operació censal tradicional per un sistema integrat de cens, enquesta i aprofitament de registres administratius.

La introducció d'aquestes novetats metodològiques respecte a les anteriors edicions dels censos agraris comporta que les dades del 2009 no siguin directament comparables. Per això, s'han seleccionat taules bàsiques del Cens Agrari 1999 per adaptar-ne les dades a la població investigada el 2009.